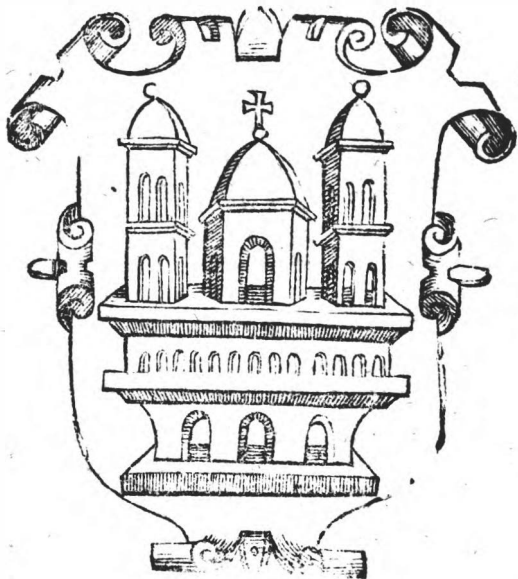

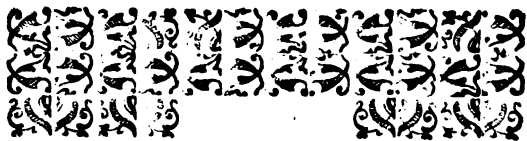
21

M. SEBASTIANI PICHSELII VIRI

12. ERVDITISSIMI AC
MVSICI CELEBERRI-
mi, p.m. Carmen de Munca.

SPIRÆ,
Typis Bernardi Albin
An. M. D. LXXXVIII.

Quos tibi Melpomene comitata cupidine sacro,
Afferat aspectu pulcros & uomine fructus:
Quam sit digna hominum præstanti tu pectore condi:
Atque alias inter celebrari iugiter artes,
Nostra nihil dubitans resonet tibi Musa canenti.
Tu patulas adhibeto animis præsentibus aures,
Et stimulos patiare leues, vraris amore
Tam benè formosæ, tam delectabilis artis.

Si puer es, iuuenisue salax, seniove verendus
Hic & quæ pueros, quæ delectare iuuentam,
Aut grauitate sua mentem mulcere senilem
Atque mouere queunt. Pueris ubi blanda placebunt:
Blanda canet casto demulcens pectora cantu:
Siue salax iuuenis Musis petulantibus aptus
Expetis apta tibi, saliet leuis illa canendo,
Et celeri celeres pede non remorante Camænas
Fundet, vt oblectet, varios vt molliat ætus
Quos tenero sub corde fones, quibus vreris vsq; iue.
Seu grauis esse senex, serisque adamabilis annis
Expetis, illa tibi seu maiestate verenda,
Seu grauitate aderit, quantum grauitate valebit
Si grauitate placet, quando est sua cuique voluptas.

Ergò senex, iuuenis, puer ergò nobilis ad sis
Quamq; tibi tam voce probo, quam pectore promiss,
Suscipit, neu renuas gremio captare patenti
Quod rarum est adeo, tibi dum contingere fas est.

Ergò ubi fortè vacat meritas deducere laudes,
Et tenui cupimus Musam celebrare Camæna,
Quæ media est inter septenas iure sorores,

Quas pater ipse suo complexus Apollo favore est,
Quasque docet, regit, auget, alit, tutatur ab omni
Vique doloque malo: quanta hæc sit gloria, cernes.

Est sacer Æolidum locus hic sub montibus altis
Construs aut oleis, aut turgescendentibus vis,
Pone palus viuis circumiacet aurea lymphis
Perpetuùm scatet arua rigans quæ fonte perenni,
Riuulus in medio nitidis argenteus undis
Labitur, & pulchrè teretes super ille lapillos
Voluitur, humidior tenui stridore susurrans.
Est locus & Musis aptissimus atque quieti
Deditus, haud vnquam strepitu impediente moratur.
Ocia sunt Musis aptissima: Talibus ille
A strepitu semotus abest, vbi libera curis
Pectora versari, & studiis incumbere possent.

Campus ibi medio pulchris nitidissimus ardis
Et spaciosus erat, procul hinc latera ardua vertex
Clausit, & ad nubes inga protulit aspera celsas,
Durum iter & scopulis, & acutis vepribus illud
Sub radice fuit, præceps vbi sæpe volentem
Per iuga vasta locus nonnil remoratur euntem.
Illic bicipitis Parnassi ad culmina fertur
Esse aditus, fontemque suis quem Pegasus vncis
Fodit, ad æthereum tunc cum veheretur Olympum
Aliger, atque suis delapsus ab æthere pennis
Crura impegit ibi, fontem cum flumine viuo
Ire parans: tulit hanc insana superbia pœnam.

Arduus ergo poli vertex ad culmina tendit
In geminas sectus colles, iter arduum vtrumque.
At si gnarus eris, fortis, patiensque laborum,
Haud ita difficili superaueris aspera nixu
Colla, vbi planicies in summo vertice pulcra est:
Quam dulces Charites, & blando pectore Musæ
Incoluere, suisque ibi fixæ sedibus hærent.
Arx iacet in medio, ceu magni Cæsaris esset,
Cincta suis muris, pinnis, & turribus ampla.

Huc

Huc ego fortè animæ celeris cum motibus irem
 Nuper, vbi expatiata suo de carcere, secum
 Libera, Pieridum propius iuga dedita quærit,
 Siue sopore fuit, seu vero concita visu
 Mens mea, (Nam memini, simul admiratio mentem
 Fascinat) hue, inquam, mihi peruenisse videbar,
 Et iustrasse locum, intuituque arsisse sororum.
 Ecce vbi contueor, fusimque vbi singula rimor,
 Lux inoptina mihi & splendor sese obtulit ingens,
 Qualis ab ætherea cum fulgura sede coruscant,
 Aut iubar extollit radianti lampade phœbus,
 Talis erat, maiorue aliquo. Mihi lumina fulgor
 Læserat insolitus. Vix dum benè colligo ocellos,
 Ecce pater Clarij dux inclytus ordinis ibat,
 Ibat, & ante suas splendebat lumine natas,
 Ducebatque choros, turba comitante nouena,
 Pone latus clausit venerandas grandior inter
 Musa, malis nunquam tribuens sua vota sophistis,
 Vera canens: inimica strophis: inimica cauillis:
 Ambages remouens, & vero tramite ducens.
 Nil nisi quod rectum est, docet hæc, exuta decoro
 Et splendore suo, nec picta coloribus vllis,
 Non fucis faciem malè deformauit honestam.
 Astitit huic soror eximio benè comta lepore
 Picta suis fucis, & tincta coloribus albis.
 Illa, vbi complacuit, muscæ exaquauit Olympum,
 Rursus ab ingenti tumulum confecit Olympo.
 Nunc auro, nunc ære nitens, nunc chlamide picta,
 Et roseas benè ficta genas, benè comta capillos,
 Talis erat, non nuda, prior velut ante, micabat,
 Sed succincta suo non absque lepore decoro.
 Hanc soror æquali mensurans singula lance
 Insequitur. quæ iusticiæ cum laude patebat.
 Illa malis mala, quæque simul meruere, rependit,
 Et sua cuique refert, & dignis promit humores,
 Quique nocens scelere est, hunc à præsepibus arceat

Phœbetuis, adeoque æqualibus æqua reponit.

Altera deinde suam sequitur Germana sororem,

Hęc sobolem triplici generabat stemmate natam:

Prima poli varias sedes, atque astra tuetur,

Cur nunc altus humi, cur nunc decliuor esset,

Cur vaga bifiduis errarent lumina claustris,

Cur nunc occiduas properans, nunc serior, vndas

Tingeret, & quæ causa moræ, quæ causa fugati

Sideris, inquit studio indefessa sagaci.

Prima erat hęc soboles: sequitur rudis altera, primò

Inquirens numerique vices, & corporis ortus,

Vt vel multiplices numeri generentur ab vno,

Quod tamen haud numeri dignantur nomine ferri,

Vtque superficies amplissima corpora claudat,

Vtque illam pariter vel linea terminet vna,

Aut plures, vtque à punctis confluxerit isthæc.

Tertia vocali trutinans hęc omnia cantu

Nunc numeris aptare sonos, nunc tangere plectra

Sueuerat, haud vno mulcens modulamine mentem.

Quantus in ore lepos, quæ gratia fulsit ocellis

Quàm pede cum numeris nõ discors chorda sonabat?

Talis erat, tam blanda oculis, tam bella micabat.

Vltima clauigeræ similis cui ianua curæ

Arcis erat, clausitque fores, reserauit easdem

Cum voluit: Neq; enim introitum cum forte negauit

Peruia cuique fuit via: quin ad aperta patebant

Limina, cum placuit, velut ante, recludere valuas,

Hæc in simplicibus fingens elementa figuris

Nunc geminas, plurè sue suo ritè ordine iunxit,

Nunc iisdem numerosque pedesque, & vincula iūxit,

Miscuit & socias, nunc mixtas compede soluit,

Dissecuit iunctas, iuga quæ modo dura gerebant.

Talibus exercens iuniorum pectora ludis

Ipsa nihil splendoris habens ad amicta modestè

Omni aliis laudem cedens splendoris habendam

Ancillanisque suis non pigra sororibus æquè,

Hæc enim

Harum etiam cursus non absque lepore gubernans.

Hæc, ni fallor, erat pulcrarum forma sororum
Hæc acies: hic ordo fuit, dum forte pererrant
Monte super viridi, duce cum patre Apolline lætæ.
Tum pater in medio, postquam aspexisset ocellis,
Signa, paræsq; habitus, & cætera quæque fuerunt
His paria, alterno quæcunque fauore tenebant,
Miror, ait, facies atque ora simillima, natæ,
Vestra, & lætor iis, quodque est fauor omnibus idem
Et studium in studiis, licet in diuersa trahantur,
Pectora vestra, opera: hoc placet, æternūq; placebit.
Pergite concordi sic vestram fœdere laudem
Tollere ad astra. locūque suum sic quæque tueri,
Quem **D**ivs attribuit, studeat. Sic gloria nobis
Nostra magis crescat, mōxque atrollatur eundo.

Dixerat. Assensere omnes, paritèrque fauori
Acciuere **D**vs. Reliquas at tristior inter
Vna fuit, mitūque magis quod lætior ante
Semper oberrabat reliquas dulcedine mulcens
Curarūque æstus ab earum pectore pellens
Atque leuans operas, medicans studiisque seueris,
Hanc pater vt vidit suspiria crebra trahentem,
Quis tibi, Nata, dōlor circum præcordia serpit,
Dixit, & insoliti quæ luctus, ediscere, causa est
Nam video & gemitus, & quæ suspiria tristi
Pectore ducta trahis: studiis malè conuenit istis
Luctus, & insolito quas promissis ab ore querelas.
Ergo si qua tui suberit modò causa doloris,
Qualiscūque aderit, si forte iuuare valemus,
Dic age, nec pudeat. Pudor haud consultus egenti est.

Dixerat hæc genitor. Tertis ait altera ocellis:
Ne mirere pater, quod nunc communia nobis
Fata gemo, non sola grauem sum passa ruīnam,
Testis enim grex noster erit. Nam nulla sororum est
Quæ, velut ante, suo niteat formosa decore.
Pro se quæque suas referet quæsitæ querelas,

Tu modò quere pater. Sed que communia nobis
Fata sinistra cadunt, procul ah procul, illa dolores
Ingeminant nostros. O si nil durius esset,
Tunc ego cum reliquis non absona vota fouerem,
Misceremq; preces, grauis est dolor, aspera cura est
Que mihi pectus edit. Nec enim mea gloria passim
Solius labefacta ruit, nec fama laborat
Solius, quondam que totum impleuerat orbem.
Talis nunc etas hominum est qua nulla bonarum
Cura viget rerum, non est locus artibus vllus,
Plus ego quam relique, quod tu miraberis, angor
Et quò plus blanda dulcedine vinco sotores:
Tantò ego plus premor inuidia, liuore fatigor.
Non locus est nostris magis vllus honoribus aptus,
Non decor aut splendor quisquã, reuerentia nulla est.
Quod si quis me scire cupit, non ille laborem
Impendit placidè, aut aliquos vult perdere sumptus.
Sunt etiam reliquas labris qui forte sorores
Degustare ausint, sunt qui quoque querere fontes
Incipiant: nostris procul ò de fontibus omnes
Errant, non studium est, non est labor vllus eorum.
Nam neque digna minus, nec sum minus apta vereri
Ac soror vlla alia est: at veros querere fontes
Et viuos latices, non est mihi deditus vnus.
Sunt quoq; qui studio loca me in postrema reponãt.
Sunt quoq; qui remouent, & ab hoc nos orbe sororum
Secludunt aded. Numne hec iniuria parua est?
Vfus adhuc tenuis nostro de munere restat.
Quantus is est, tamen ille etiam priuatus honore,
Iure suo est, adeòque obscura ex plebe putantur
Qui dixere operam studiis, pater optime, nostris.
Hec vbi fors nostra est, annon satis ampla querendi
Causa subest? Fletu sic illa locuta madebat
Impediente sonos. Cui sic referebat Apollo:
Nata mihi dilecta aded, ne cede dolori,
Vince animum, iustas moderari assuesce querelas.

Namque

Namq; ego per Stygias iuro tibi, Nata, paludes,
 Te mihi dilectam fixo tibi corde foueri.
 Si quid erit damni, mecum commune feretur.
 Nota mihi pridem est, quæ sit modò temporis huius
 Barbaries, quam sit locus haud suus artibus vquam.
 Digna gemi sunt hæc, sunt hæc quoq; digna doleri.
 At tu fide mihi, locus hic tibi debitus esto.
 Si spernunt, qui non isthoc sunt munere digni,
 En careant & honore tuo, & dulcedine tanta.
 Tu quia circuitu reliquas, Nata inclyta, claudis
 Iure loco media es, mediam dignissima sedem
 Ipsa geris, non hoc ægrè feret altera quæuis.
 Tu quia diuinis adhiberis cultibus, Ergò
 Hinc quoq; quò celebreris erit: Tu sæpe DEORum
 Exhilaras mentes epulis vbi forte libebat
 Appositis alto conuiuia ponere cælo.
 Tu scis ære sonum, fidibus, nunc edere, voce,
 Sæpe hominum mulces animos, atq; aspera lenis
 Pectora, sæpe graues curas, & concoquis astus,
 Quin etiam morbos tristi de corpore pellis.
 Tu si quid pulchrum est, & nostris suaue Camænis,
 Efficis, aut numeris, si forte volubile quidquam
 Luseris, aut ipsa mox maiestate verenda es,
 Tu rigidos tollis præduro in pectore motus:
 Et faciles sensus, & mitia corda refingis
 Atq; feras cicuras, Tu saxa immania voluis
 Saxa per & scopulos, Tu dulce leuamen oberas:
 Talis cum reliquas videaris amabilis inter
 Anne fauore aderis dignissima, quamq; sequatur
 Plurima turba ducem, cuiq; oscula plurima figat
 Ergò mihi soboles ò dilectissima fide,
 Fide mihi, si quid quondam mea vota valebunt,
 Salua prior pieras, & pristina fama redibit.
 Secula prima magis Musas quam Martia nôrant.
 Tunc melior nostris aderat propè gratia donis,
 Postmodo Mars regnum violento ardore subegit

Arma silent inter leges, studia incluta cessant,
Nunc Venus imperium non absq; furore capessit.
Ergò minus mea castra valent. Tu consule Nata
Quantumcumq; potes, tu tanta incommoda sarcis,
Qua datur vltro abeas, qua non datur ire resiste,
Et patiare iugum, quod fert Venus improba nobis.
Tempore namq; breui durauerit ista Tyrannis:
Et suus ad finem properat iam terminus orbis,
Iamq; ferè punctis instat, tunc iubila quantum
Nostra putas valitura tibi, tunc prima redibit
Gloria, noster honos, & non delectabile nomen,
Tunc tua præ reliquis nitidissima forma micabit,
Et sua cuiq; aderit præstans cum nomine fama,
Et sibi quæq; suis circum benè septa ministris
Aspiciet, nomenq; suum, laudesq; decentes,
Tunc vbi sepositis studiis grauioribus olim
Sæpe dabunt plausus, & iubila læta sorores,
Angelicis vnà cum voce sonantibus aulis
O quantum augusto resonabunt atria plausu
Templaq; summa DEI, quantum ipsa volumina cœli
Æterni æternas cantabunt vndiq; laudes,
Tunc quando ipse DEI promens è sede paterna
Filius æternum referabit mente sigillum,
Consiliiq; addet causas, & qualibus idè
Aferit ob genus humanum sub pectore flammis.
Dicta fides comitans, & iubila læta sequentur.
Interea officium faciamus quilibet æquum,
Quodq; licet tantum, sub seruitute gemamus
Atq; petamus opem summi Iouis, ille petètem
Exaudire potest. Sic dixit, anhelitus imò
Pectore surgebat. Tum nescio qualibus vmbis
Visus ego gaudere prius, seu somnus oberrans
Seu quæcunq; quies mentem turbauerat ante,
Vanum erat, aufugitq;, oculos quæ pauerat ante
Forma mihi, oblectatus ego, & satiatum abibam,
Hærebamq; ad eò quid talia visa notarent.

Talis sæpe meum, dicebam, pectus imago
Pascat, & oblectet mentem. Tunc carmina Diuis
Digna canam, iaudesq; DEI cum voce tonabo.

EIVSDEM AD SEIPSUM.

Dum fera magnanimi meditantur prælia reges,
Et glomerant tragica bella cruenta manu:
Dumq; ferox sequitur tentoria friuola miles,
Ut cadat, aut alios ense perire sinat:
Dum fallit miseros spes non benè prouida, & illos
Parca parum meritos insidiosa necat:
Culmine dum lubrico, quos ardor adurit honorum
Aula, truci aspectu quos modò lusit, amat:
Hic dum curat opes, famam dum quæritat alter,
Dum rixis animum frangit, & ille dolis:
Me mihi Melpomene teneras modò molliter aures
Vellitet, & melicis perstrepat vsq; sonis.
Me dulces saturent requie non deside Musæ,
Nullaq; lis vitam turbet amara meam.
Non mihi Romulea pompòsum quæritur aula
Nomen, honoratos inter & aura viros.
Non mihi militiæ petitur lucrosa tyrannis,
Non mea diuitias quærit auara manus.
Si mihi Musa suos non auersata susurros
Comprobat, atq; aliqua, qua valet, arte iuuata
Sat mihi. Sint aliis ea qui ludibria curant,
Quas fortuna fouet non remoramur opes.
Ocia Musarum nunquam pereuntia quæro,
Et quos Melpomene fundit amæna sonos.
Hæc aliquis Diuûm dederit, tu Maxime I E S V.
Inq; tuas laudes tunc operosus ero.